

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БӘЙРӘКӘТАМАК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ**

КАРАР

№15

Бәйрәкәтамак ав.

05.12.2016 ел

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Бәйрәкәтамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Бәйрәкәтамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставын жирле үзидарә турындагы Федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Бәйрәкә-Тамак авыл жирлеге Советы **карап итте:**

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының "Бәйрәкәтамак авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге уставына түбәндәге үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертүгә:

1. "Жирлекнең жирле әһәмиятгәгә мәсьәләләре» 5 маддәсендә:

1 өлешнең 20 пункттын һәм 3-4 өлешен үз көчен югалткан дип танырга;

2. «Авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының жирлекләренә жирле әһәмиятгәгә мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләренә хәл итүгә хокуклары» 6 маддәсен 14 пункт өстәргә:

14) 2016 елның 23 июнендәгә «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында»гы 182-ФЗ санлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру;

3. «Жирлек Советы депутаты статусы» 28 маддәсендәгә 1 өлешенә 1.1 пункттын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«1.1 Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы «Бәйрәкәтамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарәсенә депутат, жирле үзидарәненә сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәненә сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләре срогы биш ел тәшкил итә.»;

4. «Жирлек башлыгын сайлау тәртибе» 40 маддәсен түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«1. «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Бәйрәкәтамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башлыгы муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы итеп үз составыннан сайлана.

5. «Жирлек башлыгы вәкаләтләре» 42 маддәгә 2 өлеш өстәргә:

«2. Жирлек башлыгы түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыруга вәкаләтле жирле үзидарә органын билгели:

- 1) муниципаль-шәхси партнерлык проектын гамәлгә ашырганда жирле үзидарә органнары эшчәнлеген координацияләүне тәэмин итү;
- 2) муниципаль-шәхси партнерлык турында килешү төзү хокукына конкурс үткәрү өчен конкурс документларының гавами партнерлыгына Килештерү;
- 3) муниципаль-шәхси партнерлык турындагы Килешүне гамәлгә ашыру мониторингын гамәлгә ашыру;
- 4) муниципаль-хосусый партнерлык турындагы Килешүне гамәлгә ашыру барышында гавами партнерларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклауда ярдәм итү;
- 5) муниципаль-хосусый партнерлык турында төзелгән килешүләр реестрын алып бару;
- 6) муниципаль-хосусый партнерлык турында килешү турында мәгълүматның ачыклығын һәм үтемлелеген тәэмин итү;
- 7) вәкаләтле органга муниципаль-шәхси партнерлык турында килешүне гамәлгә ашыру нәтижәләрен тәкъдим итү;
- 8) федераль законнарда, законнарда һәм Татарстан Республикасының норматив хокукый актларында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру»;

6. «Башкарма комитет вәкаләтләре» 48 маддәсен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

1. Авыл жирлеге башкарма комитеты:

1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәпкә алу өлкәсендә:

- жирлек бюджетының үтәлешен тәэмин итә, жирлекнең комплекслы социаль-икътисади үсеш планнары һәм программаларының үтәлешен оештыра;

- жирлек бюджетының үтәлешен тәэмин итә, жирлекнең комплекслы социаль-икътисади үсеш планнары һәм программаларының үтәлешен оештыра;

- жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап, жирлекнең комплекслы социаль-икътисади үсеш программаларының һәм планнарының үтәлеше турында отчет әзерли;

- жирлекнең икътисад һәм социаль өлкәсе торышын характерлый торган статистик күрсәткечләр жыюны һәм күрсәтелгән мәгълүматларны Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә дүләт хакимияте органнарына бирүне оештыра;

2) жирлек территориясендә муниципаль милек белән идарә итү, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- жирлекнең муниципаль милекендәге мөлкәте белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, куллану, алар белән эш итү һәм арендау мәсьәләләрен хәл итә;

- жирлек Советы карары белән билгеләнгән очракларда, жирлек Советы килешүенә (раславына) муниципаль милекне читләштерү, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәр әзерли һәм кертә;

- муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән жирлекнең икътисади һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек итү турында килешүләр төзи; жирлек

территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек формасындагы предприятиеләр булдыруга ярдәм итә;

- жирлек советы билгеләгән тәртиптә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр булдыра, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль учреждениеләрне һәм Предприятиеләрне үзгәртеп кору һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгели һәм аларның житәкчеләрен биләп торган вазыйфадан азат итә ;

- муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлеген финанс ягыннан тәмин итүне һәм муниципаль йөкләмәне бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр тарафыннан үтәүне финанс ягыннан тәмин итүне гамәлгә ашыра, шулай ук муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуны гамәлгә ашыра;

3) халыкка торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм башка хезмәт күрсәтү өлкәсендә:

- жирлекнең коммуналь инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларын, жирлекнең транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын, жирлекнең социаль инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын эшли һәм гамәлгә ашыра, таләпләрне Россия Федерациясе Хөкүмәте билгели;consultantplus://offline/ref=BB6F0C6FCB71A0E0C9342EA566457AC27ACCA7BC63DD273664DFEB17715843EVEA9BA0A4F4745DBEU8U50

- жирлек халкын элементә, жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте белән тәмин итү өчен шартлар тудыруны тәмин итә;

- базарлар һәм ярминкәләр оештыра;

- ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыра һәм күмү урыннарын карап тотуны тәмин итә;

- энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә муниципаль программаларны раслый һәм тормышка ашыра, жирлек чикләрендә муниципаль торак фонды булган күпфатирлы йортларга энергетика тикшерүен оештыра, энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру турында законнарда каралган башка чаралар оештыра һәм үткәрә;

- коммуналь инфраструктура системасына тоташуга тарифларны, коммуналь комплекс оешмаларының тоташуга тарифларын, коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифларга өстәмәләренә, кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) өстәмәләренә жайга сала;

- авыл хужалыгы житештерүен үстерүдә һәм авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азык-төлек базарын киңәйтүдә ярдәм итә, кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

4) мәдәният, спорт, балалар һәм яшьләр белән эшләү, гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәмин итү өлкәсендә:

- халыкның ялын оештыру һәм мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыра;

- жирлек территориясендә физик культура һәм массакүләм спорт үсеше өчен шартлар тудыра, жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндрерү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыра;

- балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыра һәм гамәлгә ашыра;

- жирлек территориясендә законнар, дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары актлары үтәлешен, гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәмин итә;

- билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән судта яки арбитраж судта, жирле үзидарә органнарының һәм дәүләт вазыйфай затларының, предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның хокукларын бозучы актларына карата шикаять бирә;

- жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын үткәрүне тәмин итә;

- муниципаль сайлауларны, жирле референдумны әзерләү һәм үткәрүне, жирлек депутатын, жирлекнең сайлау органы әгъзасын, жирлекнең сайланулы вазыйфай затын чакыртып алу буенча тавыш бирүне, жирлек чикләрен үзгәртү, жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне оештыру һәм матди-техник яктан тәмин итә;

- жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфай затларын, жирле үзидарәнең сайланулы органнары әгъзаларын, жирлек Советы депутатларын, муниципаль хезмәткәрләрен һәм муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләрен һөнәри белем һәм өстәмә һөнәри белем бирүне оештыра, Россия Федерациясенә Мәгариф турындагы законнарында һәм муниципаль хезмәт турындагы законнарда каралган тәртиптә муниципаль хезмәт өчен кадрлар әзерләүне оештыра;

- жыелышлар, митинглар, урам йөрешләре, демонстрацияләр һәм пикетлар уздыруга, спорт, тамаша һәм башка массакүләм иҗтимагый чаралар үткәрүгә бәйлә законнарда каралган чараларны гамәлгә ашыра;

- жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданның һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтүне тәмин итә, халык дружиналары эшчәнлеген өчен шартлар тудыра;

5) төзекләндерү өлкәсендә:

- көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чар жыюны һәм чыгаруны оештыра;

- жирлек территориясен төзекләндерү (урамнарны яктырту, территорияләрен яшелләндерү, урам исемнәре һәм йорт номерлары язылган күрсәткечләр кую, кече архитектура формаларын урнаштыру һәм карап тоту) буенча эшчәнлекне оештыра;

- адреслар бирүне, адресларны үзгәртү, юкка чыгаруны, урам-юл челтәре элементларына (федераль эһәмияттәге автомобиль юлларыннан, региональ яки муниципальгара эһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле эһәмияттәге жирле эһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш), жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементлары атамаларын бирүне, мондый атамаларны үзгәртү, юкка чыгаруны, дәүләт адреслы реестрында мәгълүмат урнаштыруны гамәлгә ашыра;

б) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен үтәү өлкәсендә:

- федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән матди һәм финанс чараларын исәпкә алып бара һәм тиешле файдалануны тәмин итә;

- федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

- жирлек Советы карарлары нигезендә үзләрәнә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрән гамәлгә ашыру өчен, жирлекнең жирле үзидарә органнары карамагында булган матди ресурслардан һәм финанс чараларыннан өстәмә файдалануны тәмин итә;

7) башка вәкаләтләр:

- жирлек башлығы эшчәнлеген оештыру, хокукый, мәгълүмати, матди-техник һәм башка яктан тәмин итүне башкара;

- жирлекнең архив фондларын формалаштыруны тәмин итә;

- жирлекнең жирле эһәмияттәге мәсьәләләрән хәл итү максатларында авыл жирлеге өчен эһәмиятле булган социаль эһәмиятле эшләрне (шул исәптән дежурлыкларны) ирекле нигездә башкаруга гражданнырны жәлеп итү турында Карар кабул итә һәм аларны үткәрүне оештыра.;

- федераль законнар нигезендә халыкара һәм тышкы икътисадый элементләрне гамәлгә ашыра;

- жирлекнең жирле эһәмияттәге мәсьәләләре буенча, законнар, әлеге Устав, жирлек Советы карарлары белән жирлек Советы яисә башка жирле үзидарә органнары вәкаләтләрәнән тыш, башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

2. Башкарма комитет жирлекнең жирле эһәмияттәге мәсьәләләрәнә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итү буенча түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

- жирлек музейлары булдыра;

- жирлектә нотариус булмаган очракта законнарда каралган нотариаль гамәлләр кыла;

- опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруда катнаша;

- жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни мохтариятләрнең хокукларын тормышка ашыру белән бәйлә эшчәнлекне тормышка ашыру өчен шартлар тудыра;

- Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм жирлек территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендә чараларны тормышка ашыруга ярдәм итә;

- жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләрне мобилизация эзерләү чараларын оештыруда һәм тормышка ашыруда катнаша;

- муниципаль янгын сагы булдыра;

- хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыра, Федераль законда каралган 2016 елның 23 июнендәге «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында»гы 182-ФЗ санлы законда;

- туризмны үстерү өчен шартлар тудыра;

- кеше хокукларын тәмин итүгә жәмәгать контролен гамәлгә ашыручы һәм мәжбүри тоту урыннарындагы затларга булышлык күрсәтүче ижтимагый күзәтү комиссияләрәнә ярдәм күрсәтә.

- 1995 елның 24 ноябрәндәге «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында»гы 181-ФЗ санлы Федераль закон нигезендә инвалидларның ижтимагый берләшмәләрәнә, шулай ук Гомумроссия инвалидлар ижтимагый берләшмәләре тарафыннан оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәтә.;

- федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтү сыйфатын бәйсез бәяләүне оештыру өчен шартлар тудыра;

- гражданнарга социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамэләре буенча торак законнары нигезендә муниципаль торак фондының торак урыннарын бирә;

- жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннарны тоту һәм тоту чараларын гамәлгә ашыра".

3. Жирлекнең башкарма комитеты муниципаль контрольлекне гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган булып тора.

Муниципаль контроль өлкәсендә авыл жирлеге башкарма комитеты вәкаләтләренә керә:

1) Тиешле территориядә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) жирле үзидарә органнарына гамәлгә ашыру вәкаләтләре бирелгән региональ дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыру һәм гамәлгә ашыру;

3) эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның административ регламентларын эшләү. Күрсәтелгән административ регламентларны эшләү һәм кабул итү Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла;

4) федераль законнарда, законнарда һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында каралган башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыру.

Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру функцияләре, мондый органнарның статусын билгеләүче хокукый актлар нигезендә, жирлек башкарма комитеты органнарына йөкләнергә мөмкин.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, юридик затларны, индивидуаль эшкуарларны тикшерүне оештыру һәм үткәрү белән бәйле мөнәсәбәтләргә 2008 елның 26 декабрдәге «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 294-ФЗ санлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

7. «муниципаль хокукый актлар эзерләү» 63 маддәсенә түбәндәге эчтәлекле 3,4 өлешләрен өстәргә:

«3. Жирлекне Татарстан Республикасының тиешле законы белән керткәндә, эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлегә субъектлары өчен муниципаль норматив хокукый актларда элек каралган яңа яисә үзгәртә торган муниципаль норматив хокукый актлар проектлары жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә торган жайга салу йогынтысын Татарстан Республикасы Законы нигезендә муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә, моннан тыш, жирле үзидарә органнары тарафыннан жайга салу йогынтысын бәяләргә тиеш.:

1) жирлек Советының жирле салымнар һәм жыемнар билгели, үзгәртә, туктатып тора, юкка чыгара торган норматив хокукый актлары проектлары;

2) жирлек Советының бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы норматив хокукый актлары проектлары.

4. Муниципаль норматив хокукый актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләү эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлегә субъектлары өчен артык вазыйфалар, тыюлар һәм чикләүләр кертә торган яисә аларны кертүгә этәрә торган нигезләмәләргә, шулай ук эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлегә субъектларының һәм жирле бюджетларның нигезсез чыгымнары барлыкка килүгә ярдәм итә торган нигезләмәләргә ачыклау максатларында үткәрелә.»

2. Әлеге карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен жиберергә.

3. Бәйрәкәтамак авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында һәм Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә түбәндәге адрес буенча Ютазы муниципаль районының рәсми сайтында әлеге карарны бастырырга (халыкка житкерергә) <http://jutaza.tatarstan.ru>

4. Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан (халыкка житкерелгәннән) соң үз көченә керә.

Бәйрәкәтамак авыл жирлеге
башлыгы:

З.М.Әһлиева